

Súd: Okresný súd Bratislava IV
Spisová značka: 40C/35/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1412220503
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 11. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michal Kubiš
ECLI: ECLI:SK:OSBA4:2014:1412220503.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava IV samosudcom JUDr. Michalom Kubišom v právnej veci žalobcu: Home Credit Slovakia, a.s., so sídlom Teplická 7434/147, 921 22 Piešťany, IČO: 36 234 176, zastúpený ERASMUS LEGAL, s.r.o., so sídlom Justičná 9, 811 07 Bratislava, IČO: 36 789 615, proti žalovanému: U. Y., t.č. na neznámom mieste, zastúpený opatrovníčkou E. T., zamestnankyňou D. súdu V. V, o zaplatenie 1 636,59 eura s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu 974,26 eura do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Súd žalobu vo zvyšnej časti z a m i e t a .

Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania pozostávajúcu z náhrady súdneho poplatku za žalobu vo výške 18,66 eura a z náhrady trov právneho zastúpenia vo výške 36,09 eura, a to do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku k rukám právneho zástupcu žalobcu ERASMUS LEGAL, s.r.o., so sídlom Justičná 9, 811 07 Bratislava.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobca sa žalobou domáhal od žalovaného zaplatenia sumy 1 636,59 eura z titulu nesplateného revolvingového úveru. Na odôvodnenie žaloby uviedol, že so žalovaným uzatvoril úverovú zmluvu o poskytnutí revolvingového úveru č. XXXXXXXXXXX, na základe ktorej mu poskytol revolvingový úver vo výške úverového rámca v sume 1 500,- eur prostredníctvom úverovej karty. V špecifikácii žalovaného nároku zo dňa 11.11.2014 poukázal na to, že žalovanému najskôr poskytol revolvingový úver s úverovým rámcom 20 000,- Sk, vydal mu a zaslal úverovú kartu spolu s príručkou, súčasťou ktorej bol aj sadzobník poplatkov. Poukázal na to, že na základe písomnej žiadosti žalovaného zo dňa 30.06.2009 o navýšenie úverového rámca bol žalovanému navýšený úverový rámec na 1 500,- eur s výškou mesačnej splátky 60,- eur. Ďalej uviedol, že žalovaný vyčerpal z úverovej karty celkovú sumu 1 939,68 eura, pričom nakoľko sa dostal do omeškania so splácaním dohodnutých splátok, stal sa celý zostatok čerpaného úveru splatným dňa 29.12.2009.

Keďže pobyt žalovaného zostal napriek vykonanému šetreniu zo strany súdu neznámy, súd mu v zmysle § 29 ods. 2 O.s.p. ustanovil opatrovníčku na zastupovanie v konaní.

Opatrovníčka žalovaného sa k žalobe nevyjadrila

Na prejednanie veci samej súd nariadil pojednávanie na 21.11.2014, na ktoré sa však účastníci ani ich zástupcovia nedostavili, pričom nepožiadali ani z dôležitého dôvodu o jeho odročenie, preto súd v zmysle § 101 ods. 2 O.s.p. vec prejednal v ich neprítomnosti.

Súd pri rozhodovaní vychádzal z nasledovného skutkového stavu:

Dňa 26.09.2006 účastníci uzatvorili úverovú zmluvu č. XXXXXXXXXX (č.l. 6 spisu), na základe ktorej žalobca poskytol žalovanému revolvingový úver vo výške úverového rámca 20 000,- Sk s výškou mesačnej splátky 800,- Sk a termínom splatnosti mesačnej splátky vždy k 20. dňu v mesiaci. Podľa hlavy 2 § 3 úverových zmluvných podmienok (č.l. 7 spisu), ktoré v zmysle úverovej zmluvy tvoria jej neoddeliteľnú súčasť, úverová zmluva sa stáva platnou a účinnou podpisom posledného z účastníkov úverovej zmluvy. Podľa hlavy 3 § 1 úverových zmluvných podmienok klient sa uzatvorením tejto zmluvy dohodol so spoločnosťou na tom, že spoločnosť poskytne klientovi revolvingový úver, vydá a zašle úverovú kartu špecifikovanú v hlavách 5 a 6 týchto úverových podmienok spolu s príručkou. Súčasťou príručky je zároveň Sadzobník poplatkov a odmien. Podľa § 3 hlavy 11 (označenej ako záverečné ustanovenia) v prípade omeškania s úhradou splátky úveru, prípadne splátky revolvingového úveru, či ich časť dlhšie ako 7 dní je klient ďalej povinný zaplatiť spoločnosti zmluvnú pokutu vo výške 8 % z čiastky, s ktorej úhradou je v omeškaní. Zo žiadosti o zmenu výšky úverového rámca (č.l. 10 spisu) súd zistil, že žalovaný dňa 30.06.2009 požiadala žalobcu o navýšenie úverového rámca na 1 500,- eur s výškou mesačnej splátky 60,- eur. Listom zo dňa 29.12.2009 (č.l. 12 spisu) žalobca oznámil žalovanému, že z dôvodu nesplácania úveru riadne a včas si uplatňuje právo na splatenie celého čerpaného úveru s tým, že dlžná čiastka predstavuje 1 636,59 eura. Zo splátkového kalendára (č.l. 3 spisu) súd zistil, že žalovaný vyčerpal z úverového rámca spolu sumu 1 939,68 eura, pričom uhradil celkom 967,95 eura, z čoho žalobca započítal na istinu 449,55 eura, na úroky 422,33 eura, na zmluvnú pokutu 2,12 eura, na úroky z omeškania 0,47 eura (s tým, že dlžná čiastka pripadajúca na úrok z omeškania bola spolu 2,53 eura, rozdiel tak predstavoval 2,06 eura) a na poplatky spolu 93,48 eura.

Po právnej stránke súd vec posúdil nasledovne:

Podľa § 497 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník (ďalej len "Obch. zák.") zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa § 2 písm. a) zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov v znení účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy o úvere (ďalej len "zákon o spotrebiteľských úveroch") na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľským úverom dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky alebo v inej právnej forme.

Podľa § 2 písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch na účely tohto zákona sa rozumie zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom.

Podľa § 3 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch veriteľom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojho podnikania; 3) v závislosti od formy poskytovaného spotrebiteľského úveru môže byť veriteľom aj predávajúci.

Podľa § 3 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania.

Podľa § 4 ods. 5 zákona o spotrebiteľských úveroch od spotrebiteľa nemôže veriteľ požadovať úrok alebo poplatky, ktoré nie sú uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere.

Podľa § 3 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len "O.z.") výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

Podľa § 39 O.z. neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Účastníci uzatvorili zmluvu o úvere, ktorá spĺňa všetky znaky zmluvy o spotrebiteľskom úvere v zmysle § 2 písm. b) v spojení s § 3 ods. 1, 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, keďže žalobca poskytol žalovanému úver v rámci svojho podnikania (ako to vyplýva z výpisu z obchodného registra žalobcu) a zároveň úver bol žalovanému poskytnutý na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania (žalobca v tejto súvislosti netvrdil ani nepreukázal opak). Poskytnutý úver je tak úverom spotrebiteľským v zmysle § 2 písm. a) zákona o spotrebiteľských úveroch. Z toho potom vyplýva, že uzatvorená zmluva musí okrem všeobecných náležitostí spĺňať aj osobitné (sprísnené) náležitosti ustanovené zákonom o spotrebiteľských úveroch. Po preskúmaní uzatvorenej zmluvy však súd zistil, že táto neobsahuje údaj o úrokoch ani poplatkoch. V tejto súvislosti súd poukazuje na znenie ustanovenia hlavy 3 § 1 úverových zmluvných podmienok, podľa ktorého klient sa uzatvorením tejto zmluvy dohodol so spoločnosťou na tom, že spoločnosť poskytne klientovi revolvingový úver, vydá a zašle úverovú kartu špecifikovanú v hlavách 5 a 6 týchto úverových podmienok spolu s príručkou. Súčasťou príručky je zároveň Sadzobník poplatkov a odmien. Z uvedeného vyplýva, že sadzobník poplatkov nebol súčasťou uzatvorennej zmluvy o úvere, ale bol žalovanému zaslaný až dodatočne po uzatvorení predmetnej zmluvy. V čase uzatvorenia zmluvy teda žalovaný z textu samotnej zmluvy nemohol získať vedomosť o úrokoch ani poplatkoch, ktoré sú spojené s poskytnutým úverom (a ktoré bude musieť platiť) ako o údajoch majúcich pre žalovaného zásadný význam. Z ustanovenia § 4 ods. 5 zákona o spotrebiteľských úveroch pritom vyplýva, že veriteľ nemôže od spotrebiteľa požadovať úrok alebo poplatky, ktoré nie sú uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere v čase uzatvorenia. Keďže v uzatvorenej zmluve o úvere (ktorá sa stala platnou a účinnou podpisom posledného z účastníkov úverovej zmluvy v zmysle hlavy 2 § 3 úverových zmluvných podmienok) chýba údaj o úrokoch a poplatkoch, poskytnutý spotrebiteľský úver je bezúročný a bez poplatkov. Žalobca teda nebol oprávnený započítať jednotlivé úhrady vykonané žalovaným na tieto položky. Zo splátkového kalendára pritom vyplýva, že žalobca z úhrad vykonaných žalovaným započítal na úroky sumu 422,33 eura a na poplatky spolu sumu 93,48 eura.

Okrem toho však súd dospel tiež k záveru, že žalobcovi nevzniklo právo ani na zmluvnú pokutu. Ustanovenie o zmluvnej pokute sa totiž nachádza v časti úverových zmluvných podmienok označených ako záverečné ustanovenia (hlava 11) medzi množstvom iných menej podstatných ustanovení (predmetná hlava má 21 bodov), pričom celé úverové zmluvné podmienky sú písané veľmi malým a ťažko čitateľným písmom, čo značne sťažuje až znemožňuje racionálnu orientáciu v nich. Takéto konanie žalobcu, ktorý úverové zmluvné podmienky vopred pripravil (vrátane zvolenia "veľkosti" písma), považuje súd za snahu o ukrytie ustanovenia o zmluvnej pokute medzi ostatné menej podstatné zmluvné podmienky. Zmluvnú pokutu pritom z hľadiska jej významu a dopadu na spotrebiteľa rozhodne nemožno považovať za menej podstatnú zmluvnú podmienku. Ustanovenie o zmluvnej pokute bolo teda vnesené do úverových zmluvných podmienok spôsobom reálne vylučujúcim dostatočne podrobné oboznámenie sa spotrebiteľa s nimi (vrátane vyhodnotenia ich vplyvu na samotný akt uzatvorenia zmluvy a uvedomenia si všetkých rizík, ktoré pre neho vyplývajú z akceptovania podmienok podsúvaných mu druhou zmluvnou stranou). Uvedené konanie žalobcu vyhodnotil súd ako nedobromyseľné a v rozpore s dobrými mravmi. Dobré mravy pritom predstavujú pravidlá správania sa, ktoré spoločnosť v prevažnej miere uznáva a tvoria základ jej fundamentálneho hodnotového poriadku. Sú to pravidlá morálneho charakteru všeobecne platné v spoločnosti, v ktorej sa uplatňuje a presadzuje vzájomná slušnosť, ohľaduplnosť a vzájomné rešpektovanie. Predstavujú súbor určitých spoločnosťou vytvorených a uznávaných pravidiel slušnosti, ktoré vedú ľudí k vzájomnému rešpektovaniu sa a nepoškodzovaniu všeobecných záujmov spoločnosti. Možno ich tiež označiť za súbor hodnotiacich kritérií určujúcich, ktoré konanie je v danej spoločnosti považované za dobré (správne) a ktoré nie. Ide o meradlo etického

hodnotenia konkrétneho konania a jeho súladu so všeobecne uznávanými pravidlami slušnosti a poctivého konania. Vyššie uvedené konanie žalobcu považoval súd za rozporné práve s týmito princípmi, a preto nemôže ani požívať právnu ochranu. Na uvedenú problematiku ("veľkosti" písma) pritom reagoval aj samotný zákonodarca prijatím novely č. 106/2014 Z.z., ktorá stanovila veľkosť písma, ktorou musia byť vyhotovené spotrebiteľské zmluvy a so zmluvami súvisiace zmluvné dokumenty upravujúce práva a povinnosti spotrebiteľa a dodávateľa tovarov alebo služieb.

Okrem toho však súd poukazuje tiež na to, že zmluvná pokuta v posudzovanej veci bola dohodnutá pre prípad porušenia tej istej povinnosti ako je tomu v prípade úroku z omeškania. S omeškaním dlžníka splniť riadne a včas svoj peňažný záväzok právny poriadok spája sankciu v podobe úrokov z omeškania s maximálnou prípustnou výškou (sadzbou). Dojednanie zmluvnej pokuty za porušenie rovnakej povinnosti možno podľa názoru súdu hodnotiť ako pokus obísť takúto celkom kategorickú (kogentnú), čiže odchýlky dohodou účastníkov nepripúšťajúcu úpravu (s následkom absolútnej neplatnosti dojednaní). Bez významu bolo pritom to, či zmluvná pokuta je dojednaná pevnou sumou alebo sadzbou (ako v prípade úrokov z omeškania), keďže významným je jedine to, že pripočítaním zmluvnej pokuty k najvyšším dovoleným úrokom z omeškania už dôjde k prekročeniu právom tolerovanej hranice (porov. rozsudok Krajského súdu Trnava sp. zn. 10Co/28/2012 zo dňa 14.05.2013).

Vzhľadom na všetky uvedené dôvody súd vyhodnotil dojednanie o zmluvnej pokute s poukazom na ustanovenie § 39 O.z. ako neplatné. Žalobca teda nebol oprávnený započítať jednotlivé úhrady vykonané žalovaným na zmluvnú pokutu (v sume 2,12 eura), žalobcovi preto vzniklo právo iba na zaplatenie sumy 974,26 eura (predstavujúcej rozdiel medzi vyčerpaným úverovým rámcom vo výške 1 939,68 eura a žalovaným uhradenou sumou 967,95 eura, k čomu súd pripočítal kapitalizovaný úrok z omeškania uplatnený žalobcom v zákonnej výške /v sume 2,53 eura/). Súd preto priznal žalobcovi iba uvedenú sumu a vo zvyšnej časti žalobu ako nedôvodnú zamietol.

V tejto súvislosti súd poukazuje tiež na rozsudok Okresného súdu Dunajská Streda sp. zn. 8C/53/2014 zo dňa 03.04.2014, rozsudok Okresného súdu Vranov nad Topľou sp. zn. 8C/138/2013 zo dňa 31.03.2014, ako aj rozsudok Krajského súdu Trnava sp. zn. 23Co/262/2013 zo dňa 24.02.2014, kde súdy v obdobných veciach rovnakého žalobcu dospeli k rovnakému záveru o tom, že poskytnutý úver je bezúročný a bez poplatkov a tiež k záveru o neplatnosti dojednaní o zmluvnej pokute.

O náhrade trov konania súd rozhodol v zmysle § 142 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 151 ods. 1 O.s.p.. Žalobca mal v konaní iba čiastočný úspech, a to v rozsahu 59,52 % uplatneného nároku, žalovaný mal úspech v rozsahu 40,48 %. Po odpočítaní úspechu žalovaného od úspechu žalobcu, súd priznal žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu 19,04 % pozostávajúcu z náhrady súdneho poplatku za žalobu vo výške 18,66 eura (40 % z 98,- eur) a z náhrady trov právneho zastúpenia vo výške 36,09 eura (40 % zo 189,60 eura), a to za 2 úkony právnej služby po 71,37 eura (1. prevzatie a príprava zastúpenia dňa 07.11.2012, 2. písomné podanie na súd - žaloba zo dňa 12.12.2012) + 2x režijný paušál (rok 2012) po 7,63 + 20 % DPH (náhrada trov právneho zastúpenia vyčíslená v zmysle § 9, § 10 ods. 1, § 14 ods. 1 písm. a/, b/, § 16 ods. 3, § 18 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z.z.).

Súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť náhradu trov konania k rukám právneho zástupcu žalobcu s poukazom na § 149 ods. 1 O.s.p..

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Bratislava IV.

Odvolanie proti rozsudku musí obsahovať všeobecné náležitosti každého podania podľa § 42 ods. 3 O.s.p. (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sleduje, podpísané datované, v dostatočnom počte rovnopisov a s prílohami, v opačnom prípade bude rovnopis s prílohami vyhotovený

na trovy účastníka), a náležitosti podľa § 205 ods. 1 O.s.p. (proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, v čom sa rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha).

Odvolanie proti rozsudku, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že (§ 205 ods. 2 O.s.p.):

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

V prípade, že nebude dobrovoľne splnená povinnosť uložená týmto rozsudkom, možno podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.